אמר רב מנין *שאין קדושין תופסין ביבמה שנאמר °לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר לא תהא בה הויה לזר ושמואל אמר בעניותינו צריכה גט מספקא ליה לשמואל האי לא תהיה אשת המת אי ללאו הוא דאתא אי דלא תפסי בה קדושין הוא דאתא אמר ליה רב מרי בר רחל לרב אשי הכי אמר אמימר °והלכה כוותיה דשמואל אמר רב אשי השתא דאמר אמימר הלכתא כוותיה דשמואל אם היה יבמה כהן חולץ לה ושריא ליה איתגורי איתגר א"כ מצינו *חומא נשכר ²אלא אם היה יבמה ישראל נותן לה שני גט והותרה לו אמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב יבמה קדושין אין בה נשואין יש בה אי קדושין אין בה נשואין נמי אין בה אימא קדושין ונשואין אין בה ואיבעית אימא מאי נשואין יש בה בזנות כדרב המנונא דא"ר המנונא *שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה ואי בעית אימא לעולם כדאמרן מעיקרא קדושין אין בה נשואין ³יש בה דמיחלפא באשה שהלך בעלה למדינת הים °א"ר ינאי בחבורה נמנו וגמרו אין קדושין תופסין ביבמה אמר ליה רבי יותנן רבי לא משנתנו היא זו דתנן*האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר לאחר שתתגיירי לאחר שאשתחרר לאחר שתשתחררי לאחר שימות בעליך לאחר שתמות אחותיך או לאחר ⁴שיחלוץ ליך יבמיך אינה מקודשת א"ל *אי לאו דדלאי לך חספא מי משכחת מרגניתא תותיה א"ל ריש לקיש אי לאו דקלסך גברא רבה הוה אמינא לך אנא *מתניתין רבי עקיבא היא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין ואי ר"ע כי אמר לה לאחר שיחלוץ ליך יבמיך ליתפסי בה קידושי דהא שמעינן ליה לרבי עקיבא דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם דתנן**

אמר רב מנין שאין קדושין תופסין ביבמה · אפילו לרבנן דרבי עקיבא דכרבנן סבירא ליה לרב מדמכשיר עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל בהמולך (לעיל דף מה. וש"ס) ולרבי עקיבא הוי ממזר כדאמרינן בפ' עשרה יוחסין (קדושין עה:) ולקמן נמי בשמעתין דאמר ר' יגאי נמנו וגמרו שאין קדושין תופסין ביבמה אמר ליה רבי יוחנן רבי לא משנתינו היא זו כו' ודאי הא מני ר"ע היא מכלל דאיהו אמר אפילו אליבא דרבנן והא דקתני לעיל זו דברי רבי עקיבא דאמר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין משמע דבהכי תלוי מה שהוא ממזר ביבמה פירשתי בסוף החולץ (לעיל מע. ד"ה הכל) : **אי** ללאו הוא דאתא · פר"ת אי ללאו גרידא הוא דאתא אי לקדושין דלא תפסי ממי הוא דאתא ולעיל פירשתי (שם):

נותן לה שני גט והותרה · תר"ת דאיירי שנתקדשה ולא נישאת ודוקא היכא דבעי יבם לייבומי הוא דאסירא לשני אבל אי לא בעי לייבומי מותרת ממי לנתקדש אם מת הבעל או גירש וכ"ש הכא ביבמה דשריא לנתקדש לכל אדם אינו מקדש דקאמר אם מדעתו היה חולץ היתה מותרת לו ואין זה איתגורי איתגור והא לא איקטריך ליה לרב אשי לאשמועינן דבעיא גט ולא איקטריך דכבר פסק אמימר בהדיא הלכתא כשמואל ואר"ת דקמ"ל שכופין אותו ליתן גט כדי שלא יהיה חוטא נשכר (ד) אבל אם נשאת אפילו לרב היבם לחלוץ אסורה לבעלה ותנא מזה ומזה כדמסיק בירושלמי דיבמה שנשאת בלא חליצה תנא ולא אמרי' זה חולץ וזה מקיים ומתני' דהזורק (ניפין דף פ.) קתני ביבמה לשון תנא מזה ומזה אפילו בנשואי טעות וכ"ש בנשואי מזיד דקנסינן לה מפי ואפילו אח"ל (ה) בכשנשאה במזיד לא שייך למגזר ולמיקנסיה כי היכי דלא קנסינן ליה בזינו משום דנשואי מזיד לא שכיחי כמו זנות מ"מ לא מיסתבר לאוקמי הך מילתא בנשואי מזיד דלא חייבי הגמרא בהכי ומיהו מלינו חוטא נשכר משמע קלא דבמזיד לחייבי ומתוך פירוש הקונטרס משמע דחייבי בניסת דפירש בסמוך דרב אשי דהכא לית ליה דרב המנונא ור"ח פסק כהלכות גדולות דאפי' נתקדשה תנא מן המקדש וכדברי ר"ת נראה לר"י עיקר : לין

בעניותינו · מתוך עניות דעתנו שאין אנו יודעים פי' המקרא : **אי נמי הוא דאתא** · הרי היא כשאר חייבי לאוין ותפסי בה קדושין : **אם היה יבמה כהן** · וזו נישאת לשוק בעל אחד או בשני עדים שאמרו לה מת בעליך ואחר כך מת בעליך ואחר כך מת בעל אחר שמותר לבעלה ויכול לייבם : **נשואין יש בה** · קס"ד לענין גט דאם ניסת לזר שאמרו לה מת בעלך ואח"כ בעל גרישה גט · **בזנות** · דהוי כזנות ומיתסרא ליבם כדב המנונא ורב אשי דאמר לעיל נותן לה שני גט והותרה לו ליה לרב המנונא : **כדאמר מעיקרא** · נשואין יש בה לענין גט ולאו משום דקדושי נינהו אלא משום דאי מפקעת לה בלא גט אתי למימר כמי באשה שהלך בעלה למדינת הים וניסת ע"פ ב"ד בעד אחד תנא בלא גט אבל נתקדשה לא בעיא גיטא דהא אשה אינם גופה שנתקדשה על פי ב"ד בעד אחד תנא בלא גט כדתנן אע"פ שנתן לה האחרון גט לא פסלה מן הכהונה : **נמנו וגמרו כו'** · דדרשינן לא תהיה לא תהא בה הויה : **מיגה מקודשת** · כיון דהשתא לא תפסי בה קדושי לקמיה נמי לא תפסי דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם : **מי משכחת מרגניתא** · אי לאו דאמרי לך לא הוית מסיק אדעתיך דטעמא משום דלא תפסי בה קדושי השתא הוא אלא (ה) דאין מקנה דבר שלא בא לעולם ואפילו יש בידו לעשות עכשיו : **אמר ליה ריש לקיש** · לרבי יוחנן :

[תוס' פ"ב מ"ז כתובות יח. לו: לט: ניעין סה: סוטה טו. כ"ק לח. לט. ע"ז כ: מדש ד:]

לעיל פח. לקמן לה. לו. ניעין פ: סוטה יח:

ב"מ מז: קדושין סב. כתובות נח:

[כ"מ יז: מכות כח: ועי' תוס' ב"מ שם ד"ה אי לאו]

[לעיל יב: וש"נ]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מי משכחת וכו' אלא משום דאין אדם מקנה דבר : (ב) תוס' ד"ה (בעמוד הקודם) אבל כו' דסלקא דעתך אמינא הוא"ל ואמר ר"ע יש ממזר מיבמה מיישא לקלקולא משמע כל"ל וכן בסמוך: (ג) בא"ד כיון דבגילות הוא : (ד) ר"ה נותן וכו' תוספא בשכר ו ד ו ק א נתקדשה אבל אם נשאת: (ה) בא"ד אח"ל דבשנשאת במזיד :

תוספות חד מקמאי

אמר רב יהודה אמר רב יבמה קדושין אין בה נישואין יש בה דמיחלפא באשה שהלך בעלה למדינת הים. פי' קדושין אין בה ומותרת לחזור ליבם (לו) נישואין [יש בה] ואסורה לחזור ליבם דמחלפה באשה אחרת שהלך בעלה למדינת הים כלומר כי היכי דבזרעין באשה שהלך בעלה למדינת הים שמא יאמרו גירש זה ונשא זה ונמצא מחזיר גרושתו ה"נ ביבמה

לעיל יג: [וע"ש לקמן לו. ומזכר לעיל מט:]

תוספות ישנים

יבמה קדושין אין בה. פ"ה דאם נתקדשה אינה צריכה גט נשואין יש בה דאם נשאת צריכה גט · והימה א"כ מאי פריך אי קדושין אין בה להצריכה גט נשואין נמי אין בה אשת איש תוכיח דבנתקדשה לאחר לא בעיא גט ובנשאת צריכה גט כדאמרינן ב ר י ש פרקין וי"ל דקא פריך אהא דקאמר נשואין יש בה לאוסרה על היבם משמע אבל בענין אחר לא מתסרא על היבם א"כ אם זנתה לא מתסרא ולכי פריך אי קדושין אין בה לאוסרה על היבם וגם זנות אין בה רק כנשואין לגר א"כ נשואין נמי אין בה לאוסרה על היבם ונכי דבאשת איש מתסרא בנשואין שאני אשת איש דמתסרא גם בזנות · ולא"ת ואמאי פשיט ליה דזנות ונשואין שוין אלא בגיטין דייק הלמודא ניפלו אין זינו לא משמע דפשוט לתלמודא שלא להשוותם וי"ל דסוגיא דהכא אתיא כמסקנא דהתם: קדושין ונשואין אין בה לאוסרה איבה ואי תקני סכנס יבמתו וכו' אלא מזה ומזה וכל הדרכים כאלו בה וי"ל דהשתא אתמר כמו שאמר ר' יוחנן בירושל' דהשתא כר' עקיבא אבל רבנן לא אמרי אלא מזה ומזה אלא זה חולץ וזה מקיים : **ואיבעית** אימא לעולם כדמעיקרא ד ק ד ו ש י ן וזנות אין בה ואי תימא א"כ נשואין נמי אמאי יש בה משום דמחלפא באשה שהלך בעלה למדינת הים אבל בזנות לא שייך אמר יוחנן אם כן אמאי דשמעינן לר' יוחנן דאמר דשמע לא שכיח אלא"ת ולמה לי למימר דמחלפא באשה שהלך בעלה למדינת הים אפילו בעלה גזרה שמא יאמרו גירש זה ונשא זה ס"ל יש לגזור שמא יאמרו חלץ זה ונשא זה ונמצא מחזיר חלוצתו וי"ל דבאשת איש אלמא ר"ל דבאשת איש אמרינן הך טעמא אלא משום דזנות אסורה באשת איש ובגרינן שונג כמזיד אבל בכה כיבמה אין לנו לומר הך גזרה כלל אלא משום דמחלפא באשה שהלך בעלה למדינת הים.

גליון הש"ס

גמרא אמר רבי יגאי בחבורה נמנו וגמרו כו'. כעין זה מכות כח ע"ב :

גזרי' שמא יאמרו חלץ זה ונשא זה ונמצא מחזיר חלוצתו וכיון שפסק הרב אלפס דאפי' כשנשאת על פי עדים אסורה לחזור לו דלא עבר עובדא ת) בסנו אנוסה וצריכה גם מראשון דאי דוה אסר מינס אניסה (ליה) [לא] צריכה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com